

saa hans Efterfølger eller jeg — havde truffet en Aftale med Finansudvalget, gaaende ud paa, at han vilde konferere med Finansudvalget, forinden den gamle Koncession med Kryolitselskabet næste Gang blev fornyet. Det er altsaa for den forrige Conseilspræsident, at jeg i Dag plæderer denne formelle Side af Sagen, da Gehejmetatsraad Hørring jo ikke er i Stand til at gøre det selv; og da det nu i alt Fald ikke var med nogen fotografisk Nøjagtighed, at den ærede Ordfører gengav Billedet af den Forhandling, som blev ført her i 1894, vil jeg tillade mig at gaa dette Billede efter, det er da muligt, at der saa kunde komme en saadan Ændring i Billedet for ærede Medlemmer, at de fik en væsentlig anden Opfattelse, end den ærede Ordfører ønskede at bibringe dem. Jeg finder det derfor rigtigt at gengive den ikke lange Diskussion, som da fandt Sted i Folketinget den 17de og 18de Januar 1894 — altsaa faa Maaneder inden det politiske Forlig og netop ikke i den Kamperperiode, til hvilken den ærede Ordfører vilde henlægge denne Episode. Jeg finder det rigtigt at oplæse, hvad der i det hele taget er blevet udtalt, og begynder med den første Udtalelse af den daværende Ordfører (Neergaard); den findes i Folketingstidenden Sp. 1907 og lyder saaledes: „Ved Samraad er der endvidere forhandlet om Vilkaarene for Meddelelser af Koncessioner i Grønland, og Meningen med dette Samraad har været, at man fra Udvalgets Side ønskede, at fremtidige Koncessioner i Grønland ikke burde gives, uden at denne Ting saa vidt muligt under en eller anden Form havde været forhandlet med Lovgivningsmagten; man har med andre Ord ment, at det vilde være hensigtsmæssigt, at Lovgivningsmagten i sin Helhed her fik Lov til at tale et Ord med, da det drejer sig om et Budget, det grønlandske, som giver et klækkeligt og Aar for Aar stigende Underskud. Derfor er der al Grund for os til at være nøjeregnende ved Tildelelsen af ny Koncessioner“. Derpaa svarer saa den daværende Indenrigsminister — det er den Udtalelse, vi ikke fik i Gaar, fordi den forekom den ærede Ordfører saa uklar og saa vaklende, men derom kunde der dog muligvis være forskellige Meninger — herpaa svarer altsaa Indenrigsministeren følgende: „Med Hensyn til den grønlandske Handel har der været Samraad om det Spørgsmaal, hvorledes Reglen skulde være for Meddelelser af Koncessioner. Jeg tror, at Reglen er den, at Regeringen, det antager jeg da, er berettiget til uden Rigsdagens

Samtykke at meddele Koncessioner. Det er jo et Forhold, der ikke godt kan være anderledes, det gælder jo om Forpagtninger af Ejendomme og anden Brugsdisposition over fast Ejendom, og der kan man ikke i hvert enkelt Tilfælde indhente Rigsdagens, Bevillingsmagtens Samtykke til saadanne Dispositioner, men Regeringen maa være bemyndiget til at slutte Kontrakt med den paagældende, saaledes selvfølgelig, at de Vilkaar, paa hvilke Kontrakterne ere afsluttede, senere kunne undergives Kritik; de komme jo frem gennem Finanslovbehandlingen. Der er navnlig en Vanskelighed ved at have en anden Bestemmelse, og det er, at der sædvanligvis ikke vil være Tid til at indhente Rigsdagens Sanktion paa saadanne Koncessioner; saafremt man skulde afvente den, vilde rimeligvis Forhandlingen i de allerfleste Tilfælde gaa i Stykker. For Grønlands Vedkommende er der kun et Tilfælde, der i denne Henseende har nogen Betydning, det er med Hensyn til Kryolitbrudet, og der ere Forholdene allerede saa nogenlunde slaaede fast, der vil ikke let blive Spørgsmaal om at give Koncessioner paa andre Vilkaar end dem, hvorpaa de nu ere givne, og jeg tror ikke, at der vil melde sig andre til at bryde Kryolit deroppe. Men skulde der komme helt andre Forhold der, vil Regeringen altid til den Tid kunne tage under Overvejelse, hvorledes den vil stille sig, om den mener, at der er Grund til at konferere med Finansudvalget eller til paa andeu Maade at sikre sig Overensstemmelse i saa Henseende“. Derpaa svarer saa den daværende Ordfører (Neergaard) i en Replik det, som den ærede Ordfører læste op i Gaar, men som jeg alligevel ønsker at læse op igen, da det jo dog er den, som den ærede Ordfører støtter sig paa, altsaa ikke paa hvad Ministeren har sagt, men paa, hvad den daværende Ordfører har sagt. Han sagde følgende — det staar Sp. 1959 —: „Med Hensyn til Nr. 95 angaaende Samraadet om Koncessioner i Grønland mente Ministeren — og det kan jeg ogsaa give ham Ret i — at efter hvad vi foreløbig kunne se, er Koncessionen til Kryolitbrudene den eneste, der har nogen Betydning for Øjeblikket; men i et saa udstrakt Land som Grønland kan man dog aldrig vide, naar der findes helt ny Rigdomskilder i Lighed med Kryolitbrudene, som i tidligere Tider ogsaa vare ukendte og nu ere af stor Betydning. Jeg kan dog ikke give den ærede Minister Ret i, at det i alle Tilfælde var rigtigt at undlade at gaa til Lovgivningsmagten, hvor